

80% e-faktura i Sverige 2030

2025 – version 2.0

Arbetsgrupp inom
NEA - Nätverket för elektroniska affärer

Innehållsförteckning

1	Förkortningar/ förklaringar	3
2	Sammanfattning	3
2.1	<i>Sammanfattning av Rapport: 80% e-faktura i Sverige 2030</i>	<i>3</i>
2.1.1	Om uppdraget	3
2.1.2	Syfte och Frågeställningar	3
2.1.3	Hinder och Triggers	4
2.1.4	Viktiga Insikter och Rekommendationer	4
2.1.5	Statistik och Data	4
2.1.6	Påverkande faktorer 2022-2024	4
2.1.7	Avslutande Kommentarer	4
3	Om uppdraget	5
3.1	<i>Deltagare i arbetsgruppen för version 2.0</i>	<i>6</i>
3.1.1	Tidsperiod	6
3.1.2	Kvalitativ data	6
3.1.3	Kvantitativ data	6
3.1.4	Jämförelse andel e-fakturor i Norge	7
3.2	<i>Målgrupp</i>	<i>7</i>
3.3	<i>Avgränsning</i>	<i>8</i>
3.4	<i>Definition av e-faktura</i>	<i>8</i>
4	Triggers och Blockers	8
4.1	<i>Triggers - Därför ska vi skicka och ta emot e-fakturor</i>	<i>9</i>
4.1.1	Miljövänligt / hållbart	9
4.1.2	Enkelt och automatiserat	9
4.1.3	Tryggt och säkert	10
4.1.4	Snabbt och ekonomiskt	10
4.2	<i>Blockers - Vad hindrar oss att skicka eller ta emot e-fakturor</i>	<i>11</i>
4.2.1	Från Offentlig sektor – Till företag	11
4.2.2	Från SME-företag - Till Offentlig sektor	11
4.2.3	Från Storföretag - Till SME-företag	12
4.2.4	Från SME-företag - Till Storföretag	12
4.2.5	SME-företag - Till/från SME-företag	13
4.2.6	Företag utan ekonomisystem	13
4.2.7	Enskilda firmor	13
4.2.8	Redovisningsbyråer	14
4.2.9	Operatörer	14
5	Påverkande faktorer 2022-2030	14
5.1	<i>Fakturor som skickas ut som erbjudanden: En analys och reflektion</i>	<i>14</i>
5.2	<i>Hemställan om utredning om obligatorisk e-fakturerings</i>	<i>16</i>
5.3	<i>AI och e-fakturan</i>	<i>16</i>
5.4	<i>Vad händer i Europa</i>	<i>17</i>
6	Rekommendationer	19
7	Referenslista	21

1 Förkortningar/ förklaringar

NEA = Nätverket för elektroniska affärer.

Mikroföretag = SME-Företag med 0-10 anställda.

SME-företag = Small Medium

Enterprises = Små-och medelstora företag med 0-249 anställda.

Storföretag = Företag med minst 250 anställda och uppåt.

Systemleverantörer = Leverantör av ekonomisystem

Operatörer = Leverantör av elektroniska fakturor och dokument

Peppol: Nätverk för elektroniska inköp och finns snart etablerat i hela Europa och i andra delar av världen.

Peppol-id: den elektroniska adress som används för att identifiera parter inom Peppol:s infrastruktur. Peppol-id är i de flesta fall en organisations organisationsnummer med ett prefix.

Prefixet 0007 står för svenskt organisationsnummer.

GLN Global Location Number = används för att identifiera ett företag, en organisation, en fakturaadress eller en leveransplats.

CTC = Continuous Transaction Controls

B2B = Business to Business

B2G = Business to Government

G2B = Government to Business

B2C = Business to Consumer

2 Sammanfattning

2.1 Sammanfattning av Rapport: 80% e-faktura i Sverige 2030

2.1.1 Om uppdraget

Rapporten "80% e-faktura i Sverige 2030" syftar till att belysa förändringar i användandet av e-fakturor och att uppdatera tidigare information med nya avsnitt, ny data och källor. Uppdraget började inom NEA:s Systemleverantörsforum och arbetar mot målet att 80% av fakturorna i Sverige ska vara digitala.

2.1.2 Syfte och Frågeställningar

Rapporten undersöker:

- Hur nära Sverige är att nå 80% e-faktura idag.
- Vad en e-faktura är och varför den bör användas.
- Hinder för ökad användning av e-fakturor.
- Målgrupper och mål för rapporten.

2.1.3 Hinder och Triggers

2.1.3.1 Triggers

- Miljövänligt: Minskar utskrifter och manuell hantering.
- Enkelt och automatiserat: Tekniken finns för att skicka och ta emot e-fakturer enkelt.
- Tryggt och säkert: Minskar mänskliga fel och ökar spårbarhet.
- Snabbt och ekonomiskt: Effektiviserar hantering och betalning av fakturer.

2.1.3.2 Blockers

- Variation i användningen mellan offentlig sektor och företag.
- Gamla arbetssätt och rutiner.
- Ekonomiska hinder för små företag.
- Specifika krav från storföretag och offentlig sektor som försvårar processen.

2.1.4 Viktiga Insikter och Rekommendationer

- **Offentlig sektor:** Behöver skicka e-fakturer till företag för att signalvärdet ska öka. Idag finns endast lagkrav på att ta emot e-faktura för offentlig sektor.
- **SME-företag:** Många har ännu inte tagit steget till e-faktura på grund av kostnader och uppsättningsutmaningar.
- **Operatörer:** Borde förenkla adresserings- och valideringsprinciper och verka för att mer företag använder e-faktura.

2.1.5 Statistik och Data

- Sverige har cirka 1,2 miljoner företag, varav majoriteten är mikroföretag med färre än 10 anställda.
- Uppskattningsvis skickas 860 miljoner fakturer i Sverige årligen.
- 85% av statliga myndigheter använder e-fakturer ofta, men det är lägre i utomstatliga fakturer.
- Gruppens deltagare uppskattar att andelen e-fakturer för småföretag i Sverige är 20% för utgående fakturer och inkommande är något lägre; ca 15%.

2.1.6 Påverkande faktorer 2022-2024

Nya avsnitt som tas upp i rapporten är,

- Fakturer som skickas som erbjudanden- vi gör en analys och reflektion.
- Hemställan om utredning om obligatorisk e-fakturer och VIDA reformen
- AI och e-faktura – hur påverkar det utvecklingen
- Vad händer i Europa och hur förhåller sig Sverige till obligatorisk e-faktura och CTC (Continuous Transaction Controls).

2.1.7 Avslutande Kommentarer

Rapporten betonar vikten av samarbete mellan offentliga myndigheter och företag för att nå målet på 80% e-fakturer till 2030. Standardiserade plattformar och en harmoniserad europeisk strategi är avgörande för att underlätta övergången.

3 Om uppdraget

Denna reviderade upplaga av rapporten 80% e-faktura 2024 i Sverige har till syfte att belysa eventuella förändringar i vår omvärld som kan eller har påverkat målet av användandet av e-faktura. Vi har även valt att uppdatera rapportens namn till: 80% e-faktura i Sverige 2030. Vi har uppdaterat rapporten med nya aktuella data, en ny referenslista, nya källor samt tagit bort irrelevanta eller föråldrade referenser.

Uppdraget har sitt ursprung i gruppen Systemleverantörsforum inom NEA och genomlysning av NSG&B:s roadmap och målet: 80% of the invoices sent in the Nordics are digital¹. NSG&B avslutas under 2024 men gruppen anser att frågan är av yttersta vikt att driva oavsett.

Flera av NEA:s medlemmar såg vikten av att diskutera vad olika parter kan bidra med för att gemensamt nå det målet. Något som görs med stort engagemang i de egna organisationerna redan idag.

Arbetsgruppen som bildades bestod av representanter från systemleverantörer av ekonomisystem, operatörer, banker och offentlig sektor.

Initiala frågeställningar som rapporten på olika sätt ger svar på:

- Hur nära är vi 80% e-faktura i Sverige idag?
- Vad är en e-faktura?
- Varför ska man skicka e-fakturer?
- Varför skickas inte fler e-fakturer i Sverige?
- Vilken målgrupp ska arbetsgruppen fokusera på?
- Vad vill vi uppnå med rapporten? Frågeställningar?

Avsaknaden av aktuell statistik gör att vi idag inte vet hur stor andel av Sveriges fakturer som skickas eller tas emot som e-fakturer. Det gör att vi inte kan mäta måluppfyllnad. Trots det valde arbetsgruppen att gå vidare med analysen då uppskattningar visar att det är en lång väg kvar till 80%.

Samma definition av vad som är en e-faktura används som Lagen om elektroniska fakturer till följd av offentlig upphandling (SFS 2018:1277)². Med elektroniska fakturer avses fakturer som utfärdas, översänds och tas emot i ett strukturerat elektroniskt format som gör det möjligt att behandla dem automatiskt och elektroniskt. En PDF-faktura anses inte vara en e-faktura.

Arbetsgruppen har fokuserat på Sverige och B2B, B2G, G2B och vad som motiverar till att skicka och ta emot e-fakturer men också vilka hinder som står i vägen för 80% e-faktura i Sverige.

Utöver målet 80% e-fakturer 2030 har arbetsgruppen arbetat utifrån visionen 100% e-faktura hela vägen. Förståelsen av att det som en part skickar ska mottagande part kunna ta emot utan manuell handpåläggning är betydande. Det är viktigt med ett ekosystem där både avsändare och mottagare upplever vinster med e-faktura. Syftet med rapporten är att vi vill skapa debatt och ge ökad kunskap för att nå målet 80% e-faktura 2030.

¹ Nordic Smart Government . https://nordicsmartgovernment.org/sites/default/files/2021-09/Implementation_plan.pdf

² <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/e-handel/lag-forordning-och-foreskrifter/for-dig-som-ar-leverantor-till-offentliga-aktorer#:~:text=Nej%2C%20en%20PDF%20faktura%20%C3%A4r,behandla%20den%20automatiskt%20och%20elektroniskt.>

3.1 Deltagare i arbetsgruppen för version 2.0

Gunilla Jaltsén	Visma Spcs (sammankallande)
Anna Amgren	NEA Koordinator
Niklas Pettersson	Hogia
Lars Alm	Fortnox
Robin Anderson Boström	Sveriges Kommuner och regioner (SKR)
Christer Jönsson	Crediflow
Georgios Vasilagos	Crediflow
Joakim Billing	Tungsten Automation
Niclas Olovsson	CGI
Torbjörn Ull	Bolagsverket

3.1.1 Tidsperiod

Version 1.0 av rapporten presenterades första gången 2022-05-25.

Version 2.0 av rapporten har tagits fram under perioden september 2024 till april 2025.

3.1.2 Kvalitativ data

Arbetsgruppen har i huvudsak formulerat innehållet utifrån den kompetens som finns i arbetsgruppen och genom faktasamling från diverse externa källor enligt bifogad referenslista under punkt 7.

3.1.3 Kvantitativ data

3.1.3.1 Antal företag i Sverige

Enligt SCB Företagsregister³ finns det cirka 1,3 miljoner företag i Sverige. 96% av dessa är Mikroföretag med färre än 10 anställda. SME-företag (0-249 anställda) utgör 99,9% av samtliga företag.

Trots att storföretagen, företag med minst 250 anställda, endast står för en mycket liten andel av antalet företag så står de för 40% av omsättningen och en tredjedel av antalet anställda.

Medelstora SME-företag (50-249 anställda) motsvarar 20 % av omsättningen och antal anställda i näringslivet. SME-företag med upp till 49 anställda står för 40% av omsättningen och 45% av näringslivets anställda.

Ser man till juridisk form så bedrivs ungefär 48% av dessa som aktiebolag medan 43% utgörs av enskilda näringsidkare.

Statistik kring nystartade företag från Tillväxtanalys⁴ visar att det startas ungefär lika många enskilda firmor som aktiebolag.

3.1.3.2 Antal fakturor i Sverige

Det finns ingen samlad källa för hur många fakturor som skickas i Sverige utan arbetsgruppen har gjort en genomlysning av den samlade statistik som finns tillgänglig.

En undersökning från Tillväxtverket från 2017⁵ uppskattar att det skickas **860 miljoner fakturor** (inkl B2C) i Sverige från företag med minst 1 anställd. Undersökningen inkluderar

³ https://www.foretagsregistret.scb.se/Rakna?RakneTyp=RAKNA_FORETAG

⁴ <https://www.tillvaxtanalys.se/statistik/nystartade-foretag.html>

⁵

inte företag med 0 anställda. Enligt SCB företagsregister finns det 881 000 enmansföretag i Sverige.

I undersökningen från Tillväxtverket uppges att företag i genomsnitt skickar 3 293 fakturor men att det är stor skillnad mellan mikroföretag (500 fakturor) och stora företag (250 000 fakturor). Vidare framgår det av Tillväxtverkets undersökning att under 2016 skickade företag med minst 1 anställd 12% elektroniska fakturor. PDF-fakturor är inte inkluderade i dessa 12%, om vi lägger till PDF-fakturor är andelen 33% av totala antalet fakturor.

15% av företagens försäljning sker mot kvitto, det är vanligast inom detaljhandeln och hotell och restaurang. Endast 8% av kvittona är elektroniska. Merparten av företags debitering sker via faktura.

Notera: Aktuella fakturavolymer saknas samt hur stor andel som utgörs av e-fakturor.

Arbetsgruppen har därför inte kunnat fastställa måluppfyllnad och därmed heller inte kunnat mäta vilken utveckling som sker/kommer ske i form av ökning av elektroniska fakturor mellan företag och myndigheter i Sverige.

3.1.3.3 *Andel e-faktura hos Sveriges småföretagare*

Gruppens deltagare ser att användningen av e-faktura fortsatt är relativt låg bland Sveriges småföretagare. Utgående fakturor domineras alltjämt av PDF-fakturor via e-post och andelen som går via e-faktura når knappt upp till 20%. När det kommer till inkommande fakturor är andelen lägre och av den totala mängden fakturor står e-fakturan fortfarande för mindre än 15%.

3.1.3.4 *E-faktura inom Offentlig sektor*

Antalet leverantörsfakturor som hanteras hos statliga myndigheter fortsätter att öka liksom andelen i strukturerat elektroniskt format som nu är uppe i 94% hos de statliga myndigheterna enligt Digg's senaste enkätundersökning⁶.

Alla 155 svarande myndigheter har över 75% e-faktura och 54 myndigheter har 95% eller högre andel e-faktura, jämfört med 32 myndigheter i föregående undersökning.

3.1.4 Jämförelse andel e-fakturor i Norge

I en rapport från Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet⁷, maj 2020 framgick att marknadsandelen för elektroniska fakturor var 42% under 2019. Allt tyder på att andelen är högre i B2G än i B2B. Vidare uppskattas att marknadsandelen var 75-85 % i B2G-segmentet och 35-45 % i B2B-segmentet 2019. Samhällets totala tidsvinster från övergången till elektronisk fakturering ger en potentiell besparing på 4,2 miljarder NOK per år. Vinster relaterade till minskade distributionskostnader bidrar med en ytterligare potential på 1 miljard NOK per år.

3.2 Målgrupp

B2B - Business to Business, B2G - Business to Government, G2B - Government to Business

⁶ <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/e-handel/uppfoljning-av-myndigheternas-e-handel>

⁷ Kartläggning av bruk av elektronisk faktura

<https://www.regeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/rapporter/oe-rapport-2020-3-7-elektronisk-faktura.pdf>

3.3 Avgränsning

I arbetet undantas e-faktura till privatperson då e-fakturerings oftast sker genom internetbank.

Arbetsgruppen har inte heller fokuserat på utbyte mellan storföretagen då insyn saknas och insikter kring utmaningar inte framkommit.

3.4 Definition av e-faktura

Arbetsgruppen använder samma definition som Lagen om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling (SFS 2018:1277) för vad som är en e-faktura ⁸.

Med elektroniska fakturor avses i denna lag, fakturor som utfärdas, översänds och tas emot i ett strukturerat elektroniskt format som gör det möjligt att behandla dem automatiskt och elektronisk.

En PDF-faktura anses **inte** vara en e-faktura.

Den svenska lagen om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling baseras på ett EU-direktiv⁹ där det uttryckligen står - i skäl (7) att:

”Fördelarna med elektronisk fakturerings maximeras när upprättandet, sändandet, överföringen, mottagandet och behandlingen av en faktura helt kan automatiseras. Därför bör endast maskinell läsbara fakturor som kan behandlas automatiskt och digitalt av mottagaren anses överensstämja med den europeiska standarden för elektronisk fakturerings. En ren bildfil bör inte anses vara en elektronisk faktura med avseende på tillämpningen av detta direktiv”.

Definitionen av en elektronisk faktura i den svenska lagen överensstämmer i sak med EU-direktivet. Baserat på EU-direktivet och den svenska lagen gör SFTI¹⁰ och Digg¹¹ tolkningen att en e-faktura till en upphandlande myndighet eller enhet inte kan representeras, eller ersättas, av en bildfil som exempelvis en PDF-fil.

4 Triggers och Blockers

Arbetsgruppen har identifierat Triggers (Därför e-faktura) och Blockers (Hinder) som anledningar till att skicka eller ta emot en e-faktura. Dessa identifierade områden kan användas som underlag i diskussioner, utbildning eller marknadsföring.

⁸ <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/e-handel/lag-forordning-och-foreskrifter/for-dig-som-ar-leverantor-till-offentliga-aktorer>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0055&from=HR>

¹⁰ <https://sfti.se/sfti/kurserochstod/handledning/efaktureringsoffentligsektorrttsreglerattbeakta.46357.html>

¹¹ [Lag, förordning och föreskrifter | Digg](#)

Välj en miljövänlig faktura, e-faktura

Enklare än så blir det inte att bry sig om miljön.

Det finns ingen risk att fakturan försvinner i posten eller i din mejl, alla **e-fakturor finns sparade** digitalt på ett ställe.

Slipp hantera papper, kuvert och frankering

Att använda e-faktura är **snabbare, enklare** och **minskar** risken för fel.

E-faktura ger dig **realtidskoll** på dina siffror.

Din e-faktura spelar roll

4.1 Triggers - Därför ska vi skicka och ta emot e-fakturor

4.1.1 Miljövänligt / hållbart

- Genom att skicka och ta emot e-fakturor kan Sveriges företag och offentlig sektor bidra till en hållbar och miljövänlig omvärld. Detta genom ett minskat antal utskrifter och minskad manuell handpåläggning.
- PDF- faktura kan anses som miljövänlig utifrån att det skapas ett digitalt dokument, men alltför ofta skrivs dessa fakturor ut för arkivering och miljövinningen går förlorad. Ofta krävs även manuell handpåläggning i ekonomisystemet vilket innebär ökad tidsåtgång.
- Myndigheterna i Norden har målsättningen att den nordiska regionen ska vara den mest integrerade och hållbara handelsregionen i världen 2027 och att företagsklimatet ska förenklas ytterligare.¹²

4.1.2 Enkelt och automatiserat

- Idag finns teknik tillgänglig för att skicka och ta emot e-fakturor från de flesta ekonomisystem i Sverige. Även det allra minsta företaget kan för en rimlig kostnad skicka och ta emot e-fakturor. På några få klick kan ett SME-företag enkelt skicka och ta emot e-fakturor via sitt ekonomisystem helt automatiserat.
- Flödet är enkelt och bygger på att Leverantör och Kund, inte har någon direkt koppling till varandra, utan går via Operatörer eller Peppol Accesspunkt. Operatörens uppgift är att se till att dennes kund oavsett format och teknisk lösning, kan kommunicera.
- Det finns etablerade format för e-faktura. Svefaktura-formatet har använts länge men avfördes av SFTI den 1 april 2021 och rekommenderas inte för nya implementeringar. SFTI:s Styrgrupp har därefter även beslutat att avföra standarden SFTI ESAP 6 som SFTI rekommendation från och med 1 juli 2025. SFTI ESAP 6 är ett samlingsnamn för en EDIFACT-baserad standard för beställningar i inköpssystem. Framöver är det troligtvis Peppols format (Peppol BIS Billing 3) som kommer att bli dominerande eftersom det är internationellt gångbart och dessutom stödjer Peppols format den europeiska fakturastandarden, vilken är obligatorisk i offentlig sektor om inte annan standard avtalas.

¹² <https://nordicsmartgovernment.org/roadmap>

- Företag slipper arkivering av pappersfakturor och kan istället arkivera dessa digitalt.
- En ökad gränsöverskridande handel gynnas av snabba och smidiga leveranssätt för fakturor vilket uppnås med e-faktura.
- Smidigheten av att ha inkommande och utgående fakturor digitalt bidrar till en flexibel platsoberoende arbetsplats.

4.1.3 Tryggt och säkert

- En e-faktura är baserad på strukturerad information (data), vilket innebär att det är läsbart för andra system. På så sätt kan andra manuella moment som stansning och efterbearbetning minskas. Därmed mänskliga fel och misstag, vilket kan orsaka ekonomiska konsekvenser eller försening i hela processen till och från kund.
- E-fakturorna är alltid tillgängliga för spårbarhet och ursprungskontroll. På så sätt säkerställs att informationen är korrekt i bokföringen. Tekniken finns för att säkerställa att fakturan kommer fram, och att du i annat fall får besked om motsatsen.
- En e-postad eller postal faktura riskerar i högre grad att glömmas eller komma bort än en e-faktura, vilket kan resultera i extra kostnader, felaktiga likviditetsprognoser och kan påverka kundrelationen.
- Trygghet i att e-fakturan alltid uppfyller kraven på vad en faktura ska innehålla.

4.1.4 Snabbt och ekonomiskt

- Med e-faktura direkt in i ditt ekonomisystem har du alltid realtids uppdaterad ekonomisk överblick.
- Enligt den norska utredningen "Kartläggning av användandet av elektronisk faktura"¹³ blir tidsvinsten för övergång till elektronisk faktura uppskattad till 1 minut för att skicka en faktura och 3-5 minuter för att ta emot en faktura.
- Leverantörsfakturor som levererats direkt in i ekonomisystemet förenklar påminnelsehantering för betalning och därmed förhindras extra kostnader vid sen betalning.
- E-fakturor ger goda förutsättningar för statistik och uppföljning av tex inköp och försäljning. Vilket ger god inblick i företagets ekonomi.
- Kortare betaltider – Statistik visar att e-fakturerings kortar ner betalningstiderna med flera dagar. En undersökning i Tyskland visade exempelvis att den genomsnittliga betalningstiden minskade med 5,4 dagar, vilket förbättrar kassaflödet och likviditeten.¹⁴

Visma Spcs gjorde 2024 effektivitets mätningar ¹⁵ tillsammans med redovisningsbyråer som säger att tidsbesparingen är 8 timmar per vecka per konsult som har 30 uppdrag med 100 leverantörsfakturor per månad.

¹³ <https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/rapporter/oe-rapport-2020-37-elektronisk-faktura.pdf>

¹⁴ <https://www.gena.net/news-events/news-item/2019/07/27/Billentis-The-E-Invoicing-Journey-2019-2025-REPORT?originNode=980>

¹⁵ <https://vismaspcs.se/nyhetsrum/revolutionerande-effektivitetsvinster>

I denna beräkning arbetar konsulten med e-faktura och bankkoppling på sina klienter.

4.2 Blockers - Vad hindrar oss att skicka eller ta emot e-fakturer

Arbetsgruppen identifierade att olika kundsegment har olika förutsättningar för att skicka och ta emot e-faktura i Sverige. Hinder är specificerade utifrån de olika segmenten mer i detalj. Gemensamt för alla segment är att fungerande, inarbetade arbetssätt och rutiner hindrar en snabbare acceptans och övergång till e-fakturer.

4.2.1 Från Offentlig sektor – Till företag

När en statlig myndighet fakturerar en utomstatlig organisation måste myndigheten använda e-faktura om mottagaren godkänner det, alternativt begär det. Observera att en begäran om e-faktura endast kan avse ett format som uppfyller e-fakturalagens (2018:1277)¹⁶ krav på överstämmelse med den europeiska standarden (EN16931)¹⁷. Detta krav kan uppfyllas med användning av formatet Peppol BIS Billing 3¹⁸ men inte äldre format såsom Svefaktura. Fakturamottagare som är registrerade i Peppols adressregister (SMP) får anses ha godkänt att ta emot e-fakturer i formatet Peppol BIS Billing 3.¹⁹

Det finns inga motsvarande lagkrav för kommuner och regioner, de måste endast vara anslutna till Peppolnätverket och ha stöd för mottagning av Peppol BIS Billing 3 över Peppolnätverket.

Det är stor variation inom offentlig sektor om man skickar e-fakturer eller inte. För att nå målet 80% e-fakturer måste även offentlig sektor skicka e-fakturer till företag som valt att ta emot e-faktura. Signalvärdet av att offentlig sektor börjar skicka e-faktura till e-fakturamottagare är stort.

Många fakturer från offentlig sektor skickas till privatpersoner och via internetbanken, vilket passar den målgruppen mycket bra. Men samma distributionskanal för SME-företag inklusive enskilda firmor, dvs till internetbank, innebär manuell inmatning av fakturan i ekonomisystemet. Detta är inte effektivt i ett elektroniskt ekosystem. En stor del av Sveriges småföretagare (37%) är enskilda firmor. De bör ha samma möjlighet till effektiv leverantörsfakturahantering i form av e-faktura som exempelvis aktiebolag. Det är rimligt att anta att enskilda firmor vill ha leverantörsfakturer in i sitt ekonomisystem, och sina privata fakturer till sin internetbank.

4.2.2 Från SME-företag - Till Offentlig sektor

Offentlig sektor måste kunna ta emot elektroniska fakturer, det anges i lagen (2018:1277) om elektroniska fakturer till följd av offentlig upphandling, den så kallade e-fakturalagen. Statliga myndigheter har fler krav.

Eftersom SME-företag måste enligt lag skicka e-faktura till Offentlig sektor ifrågasätter dessa ofta varför inte fakturer från offentlig sektor då också skickas som e-faktura. Att dessa instanser inte skickar e-faktura per default när deras kund är e-fakturamottagare bidrar till att effektiviseringen av att vara e-fakturamottagare uteblir.

Större företag och offentlig sektor tillhandahåller webbportaler för mindre företag att registrera sina kundfakturer. Syftet med dessa är enbart att säkerställa att mindre företag utan ekonomisystem kan skapa e-faktura till offentlig sektor.

Samsyn om vad som är obligatoriska fält gynnar alla parter på sikt. Det förekommer att offentlig sektor ställer specifika krav på fakturautställaren, utöver vad en faktura enligt lag

¹⁶ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181277-om-elektroniska-fakturer-till_sfs-2018-1277/

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1870>

¹⁸ <https://sfti.se/sfti/standarder/peppolbisehandel/peppolbisbilling3.49021.html>

¹⁹ [https://sfti.se FAQ \(Finns det lagkrav som upphandlande organisationer måste följa vid utgående fakturering?\)](https://sfti.se FAQ (Finns det lagkrav som upphandlande organisationer måste följa vid utgående fakturering?))

måste innehålla men som det finns möjlighet att använda i standarden. De flesta svenska företag kan inte själva påverka funktionaliteten i sitt ekonomisystem, vilket gör att SME-företag som utsätts för vissa specifika krav upplever e-faktureringsprocessen som allmänt krångligt och inte använder detta leveranssätt mer än nödvändigt.

4.2.3 Från Storföretag - Till SME-företag

Det är stor variation inom storföretag om man skickar e-fakturor eller inte till SME-företag. För att nå målet 80% e-fakturor måste även storföretag skicka e-fakturor så att mottagande företag kan motta e-faktura direkt i sitt ekonomisystem. Se även avsnittet: Från Offentlig sektor till SME-företag, problemställningen är likvärdig.

Många fakturor från storföretag skickas till internetbanken vilket innebär manuell inmatning av fakturan i ekonomisystemet. Detta är inte effektivt i ett elektroniskt ekosystem. Se även avsnittet: Från Offentlig sektor till SME-företag, problemställningen är likvärdig.

Äldre och unikt utvecklade system hos storföretag kan innebära resurskrävande insatser för att förändra arbetssätt och processer.

Genom ett modernt synsätt och systemstöd, där stora företag säkerställer att alla deras kunder (företag, inkl. enskilda firmor) som är e-fakturamottagare kan förvänta sig motta sina fakturor som e-fakturor per default, kan andelen e-fakturor i Sverige öka markant.

Större företag kräver ibland specifika insatser från SME-företag för att skicka e-faktura till dem. Det kan innefatta krav på viss storlek/omsättning, tillhandahålla vissa uppgifter eller tekniska specifikationer som SME-företaget varken har eller ska behöva uppges för att ta emot e-fakturan. Hindren och tidsinsatsen för att få sina leverantörsfakturor som e-fakturor blir stora för SME-företaget, och resulterar tyvärr ofta i utebliven e-faktura. Resultatet blir att man fortsätter som tidigare att acceptera att ta emot fakturorna utifrån avsändarens process, man kan helt enkelt inte påverka i tillräcklig grad.

2016 kunde Tillväxtverket konstatera²⁰ att stora företag är de mest frekventa e-fakturaanvändarna och mikroföretagen är de som använder e-faktura minst. Vi får inte dra fel slutsatser utifrån detta, eftersom storföretagen inte skickade/skickar e-faktura till alla kundsegment tex mikroföretag. Mikroföretag år 2022 har också helt nya möjligheter att skicka och ta emot e-faktura i sina ekonomisystem.

4.2.4 Från SME-företag - Till Storföretag

Det finns uppsättningsutmaningar "första gången" för SME-företaget som ska skicka e-fakturor. Det behöver vara ett gemensamt ansvar mellan systemleverantör och operatör att förenkla för storföretaget att ta emot e-fakturor från SME-företag.

Det kan förekomma kostnader vid uppstart i faktureringsprocessen. Detta kan leda till att det inte är ekonomiskt försvarbart att ta emot e-faktura från leverantörer som skickar sällan eller oregelbundet. Vi ser ingen anledning till varför dessa kostnader finns.

Teknik och lagkrav är inte ett hinder. Men det förekommer krav på direktkontakt med storföretaget för att komma igång att skicka fakturor, det räcker inte att båda parter finns sökbara i ett e-register.

Testfakturor - "första gången måste du först skicka en test e-faktura innan du får skicka oss e-faktura". Denna typ av "kontakt" och "test" innan första fakturan skickas utgör hinder.

²⁰<https://tillvaxtverket.se/download/18.68b4e40194d8699db69d90c/1739279814401/Åtgärder%20för%20ökad%20användning%20av%20elektroniska%20fakturor-slutrapport.pdf>

Företag ställer krav på specifika format och information vilket försvårar processen för SME-företag att skicka e-fakturer.

4.2.5 SME-företag - Till/från SME-företag

Mindre företag som inte kommit igång ser inte alltid tidsvinsten att skicka e-fakturer, då det uppfattas enklare och billigare att skicka PDF med e-post. Här kan existerande affärsmodeller vara ett hinder, då i vissa förekommande det är gratis eller till låg kostnad att skicka PDF via mejl. Problemet är att det inte är strukturerad information (data) vilket innebär att data kan förvanskas och i de flesta fall måste manuell handpåläggning göras i processen. När det inte är strukturerad data innebär det vare sig en effektiv hantering eller att data kan användas för uppföljning av inköp/försäljning etc.

Idag finns det många olika sätt som en faktura kan distribueras till ett företag. Det kan komma fakturer till internetbank, via epost, postalt, Kivra eller som e-faktura. Detta gör att effektiviteten inte når sin fulla potential. Genom visionen *100% digitalt hela vägen* får vi det ekosystem vi önskar och alla fakturer går in och ut ur systemet samma väg. Då kan vi uppnå tideffektivisering på riktigt och ett helt elektroniskt flöde.

Gamla vanor och arbetssätt är ett hinder då mindre företag inte har resurser att helt fokusera på det administrativa arbetet. Nya arbetssätt och rutiner tar initialt extra tid att etablera, och det är då svårt att identifiera vinsten. SME-företagaren ser inte alltid sin egen tid som en kostnad.

4.2.6 Företag utan ekonomisystem

De allra minst företagen kan ibland av ekonomiska skäl bokföra manuellt eller använda enkla gratisprodukter utan stöd för e-faktura, vilket hindrar möjligheten att skicka eller ta emot e-faktura annat än via fakturaportaler.

Ca 170 000 eller 15% av Sveriges småföretag saknar idag ett ekonomisystem enligt uppskattning från Visma Spcs, företagen är ofta av hobbyverksamhet och antalet fakturer är relativt få. Företag som hanterar kund- eller leverantörsfakturer står då till stor del helt utanför möjligheten att skicka eller ta emot elektroniska fakturer enligt det vi i arbetsgruppen definierar som e-faktura och utan manuell hantering.

4.2.7 Enskilda firmor

Det finns i Sverige ca 500 000-600 000 enskilda firmor. För att uppnå 80% e-faktura är det av stor vikt att det är smidigt för dessa att, precis som andra företagsformer, vara sökbara i nätverk, t.ex. i NEA eRegister och Peppols nätverk.

Deras registrering ska kunna, precis som idag, ske utan ytterligare krav på exempelvis inköp av GLN nummer, vilket skapar ytterligare komplexitet. De kataloger/nätverk som finns idag måste stödja att även enskilda firmor kan registrera sig utifrån sitt organisationsnummer/personnummer.

NEA har konkretiserat utmaningar för Enskilda Firmor i rapporten "NEA Enskilda firmors möjlighet till 80% e-faktura 2024"²¹. Vi har även en dialog med Skatteverket och Bolagsverket gällande utmaningar med personnummer som identifiering. Frågan om personnummer är aktuell och under utredning hos Bolagsverket och Skatteverket.

²¹ http://www.nea.nu/wp-content/uploads/2012/07/NEA_Enskilda-Firmors-mojlighet-till-80-e-faktura-2024.pdf

4.2.8 Redovisningsbyråer

I en undersökning från Visma Spcs från 2024²² säger 69% att man skriver ut sina PDF fakturor på papper och det största anledningen är att min redovisningskonsult önskar det. Detta vittnar om hur vissa invanda mönster är svåra att ställa om.

För att använda e-faktura på ett effektivt sätt kräver det att kunden till redovisningsbyrån på något sätt har tillgång till e-fakturor för att godkänna eller attestera för kontroll av fakturan eller godkänna för betalning. Detta kräver helt nya rutiner och arbetsprocesser mellan kund och redovisningsbyråer än vad som är det vanligaste idag. Lösningar finns dock i de flesta ekonomisystem för att samarbeta mellan kund och redovisningsbyrå.

4.2.9 Operatörer

Operatörer bör verka för att deras kunder har ett smidigt flöde för e-faktura utan hinder på varken avsändande eller mottagande parts sida. Blandningen av olika affärsmodeller bland operatörer och 'godkännande-processer' mellan företag är ett hinder för att enkelt och effektivt komma igång med e-faktura.

- Det behövs en samsyn bland operatörer gällande adresserings- och valideringsprinciper
- Idag tillhandahålls printfunktion till de företag som inte kan ta emot e-faktura vilket har varit viktigt initialt. För framtiden kan det snarare ses som ett hinder. Här kan existerande affärsmodeller vara incitament till att inte driva på e-faktura i högre utsträckning.
- Operatörer sluter upp och registrerar sina kunder i NEAs e-register parallellt med registrering i Peppols katalog. Då borde behovet att göra uppslag i en rad olika operatörers nätverk upphöra och förenklas. I NEAs e-register kommer även enskilda firmor att vara sökbara.
- Operatörer bör tillhandahålla leveransoptimering (innebär att avsändaren överlåter till operatören att avgöra leveranssättet; e-faktura om det går, i andra hand.. osv.

5 Påverkande faktorer 2022-2030

Vi belyser områden som aktualiserats sedan ursprungsrapporten som även är viktiga att ta hänsyn till för att möta målsättningen 2030.

5.1 Fakturor som skickas ut som erbjudanden: En analys och reflektion

Fakturor som skickas ut som erbjudanden har blivit ett fenomen som skapar både förvirring och kontrovers. Detta i kombination med ökad användning av e-fakturor där processen är att fakturan går direkt in i ekonomisystemet. Hur detta ska hanteras och vem som har ansvaret att agera är en fråga för fortsatt diskussion.

Dessa fakturor, som ibland kan se ut som vanliga betalningskrav, används av företag och organisationer som ett sätt att marknadsföra sina tjänster eller samla in donationer. Även om det finns legitima skäl för att använda denna typ av marknadsföring, uppstår en gråzon där vissa fakturor upplevs som vilseledande eller till och med bedrägliga.

Vad är en faktura som erbjudande?

En faktura som skickas ut som ett erbjudande innebär att mottagaren får ett dokument som

²² https://vismaspcs.se/contentassets/21e0ab4194cf4e2cb05e8a7f71d1b1cc/branschrapporten_2023.pdf

kan se ut som en faktura, men som egentligen är ett marknadsföringserbjudande. Denna typ av faktura kräver ingen betalning om mottagaren inte aktivt väljer att acceptera erbjudandet. Det kan exempelvis handla om en välgörenhetsorganisation som skickar ut en faktura som en inbjudan att donera pengar, eller ett företag som erbjuder en prenumerationstjänst.

Problemet med vilseledande fakturor

Problemet uppstår när dessa fakturor är utformade på ett sätt som gör att mottagaren kan missförstå dem som riktiga betalningskrav. Detta kan leda till att privatpersoner eller företag betalar för något de inte avsåg att beställa, eller att de känner sig lurade att teckna en tjänst eller göra en donation utan att ha förstått att det var frivilligt. Denna gråzon gör att fakturor som skickas ut som erbjudanden ibland uppfattas som bluffakturor, även om de tekniskt sett kanske inte bryter mot lagen.

Legitima användningar och missbruk

Det är viktigt att skilja mellan legitima användningar av erbjudandefakturor och fakturor som är avsedda att vilseleda mottagaren. Många respektabla företag och organisationer, såsom försäkringsbolag och välgörenhetsorganisationer, använder denna typ av kommunikation som en del av sin marknadsföringsstrategi. Men om en faktura är utformad på ett sätt som gör att den ser ut som ett obligatoriskt betalningskrav, kan den bli problematisk. Det är därför avgörande att sådana erbjudanden är tydligt märkta och kommunicerade.

Vem har ansvaret att agera?

Flera aktörer har ett ansvar att säkerställa att fakturor som skickas ut som erbjudanden inte blir vilseledande. Avsändarna måste se till att deras fakturor är tydliga och transparenta, så att mottagaren förstår att det rör sig om ett erbjudande. Operatörer och ekonomisystem kan spela en viktig roll genom att implementera funktioner som varnar mottagare för fakturor som kan misstolkas, och genom att uppmuntra standardisering av hur erbjudanden presenteras.

Myndigheters roll i reglering

För att hantera detta problem är det också viktigt med tydliga riktlinjer och regler från tillsynsmyndigheter som Konsumentverket och DIGG. Dessa myndigheter kan definiera standarder för hur fakturor som är erbjudanden ska utformas, vilket kan bidra till att minska risken för missförstånd. Genom att skapa tydliga regler för hur sådana fakturor får skickas ut, samt införa krav på tydlig märkning, kan myndigheter hjälpa till att skydda mottagare från att oavsiktligt betala för något de inte beställt.

Operatörernas och ekonomisystemens ansvar

Operatörer och ekonomisystem har en möjlighet att agera proaktivt genom att skapa tekniska lösningar som kan upptäcka och varna för misstänkta fakturor. Men för att säkerställa enhetlighet och rättssäkerhet bör dessa aktörer agera i enlighet med riktlinjer och standarder som fastställts av en myndighet som DIGG. Detta minskar risken för subjektiva bedömningar och säkerställer att alla parter arbetar utifrån samma regler.

Det slutgiltiga ansvaret: Mottagarens roll

Trots alla möjliga skyddsåtgärder ligger det slutgiltiga ansvaret för att undvika betalning av vilseledande fakturor hos mottagaren. Företag och privatpersoner måste vara noggranna i sin fakturahantering och granska varje betalningskrav innan de utför en betalning. Genom att utbilda mottagare och ge dem verktyg för att bättre förstå vad som är ett erbjudande och vad som är ett faktiskt betalningskrav, kan vi minska risken för felaktiga betalningar.

Sammanfattning

Fakturor som skickas ut som erbjudanden kan vara ett legitimt marknadsföringsverktyg, men de kan också skapa problem om de inte är tydligt märkta och kommunicerade. För att hantera detta krävs ett samarbete mellan avsändare, operatörer, ekonomisystem och myndigheter.

Genom tydliga riktlinjer, standarder och utbildning kan vi skapa en mer transparent och säker miljö för e-fakturerings, där mottagare kan känna sig trygga i att de endast betalar för vad de verkligen avser att köpa.

Tre viktiga frågeställningar och åtgärder:

1. **Hur kan avsändare tydligt kommunicera att en faktura är ett erbjudande?**
 - a. **Åtgärd:** Inför krav på tydlig märkning och språkbruk på fakturor som är erbjudanden för att minimera risken för missförstånd.
2. **Vilken roll ska myndigheter spela för att reglera erbjudandefakturer?**
 - a. **Åtgärd:** Tillsynsmyndigheter som Konsumentverket och DIGG bör utarbeta och implementera tydliga riktlinjer och regler för utformning och utskick av erbjudandefakturer.
3. **Hur kan operatörer och ekonomisystem bidra till att identifiera och varna för vilseledande fakturer?**
 - a. **Åtgärd:** Utveckla och implementera tekniska lösningar inom ekonomisystem för att automatiskt upptäcka och varna användare om potentiellt misstänkta fakturer.

5.2 Hemställan om utredning om obligatorisk e-fakturerings

Den 8 februari 2023 hemställde Digg, Bolagsverket och Skatteverket gemensamt regeringen om att tillsätta en utredning om obligatorisk elektronisk fakturerings²³ Bakgrunden till hemställan var de förändringar som kommer att ske i samband med att ViDA (Vat in the digital age) införlivas i Sverige.²⁴ ViDA-reformen är ett stort lagpaket på EU-nivå som tagits fram i syfte att motverka de enormt kostsamma moms-karuseller som göder organiserad brottslighet i hela Europa.²⁵

Eftersom en del i ViDA-reformen är att kräva obligatorisk e-fakturerings över landgränser har den varit startskottet för många EU-länder att fastställa planer för införande av obligatorisk e-fakturerings även för nationella transaktioner mellan företag (business to business, B2B). Vilken riktning som Europa valt i denna fråga är tydlig och Sverige bör inte falla efter.²⁶ Om förutsättningar för ett obligatorium utreds tidigt kan Sverige vinna tid för ett stegvis införande fram till dess att ViDA gör e-fakturerings obligatorisk för gränsöverskridande handel 2030.

De standarder för e-fakturerings som kommer att krävas enligt ViDA kommer att vara kompatibla med de standarder som redan idag krävs av leverantörer som levererar till offentlig sektor. En positiv bieffekt av ett obligatorium för nationella transaktioner blir således att en av trösklarna in till den offentliga affären försvinner, vilket i sin tur leder till bättre konkurrens på den offentliga marknaden.

Sverige har redan förlorat mycket tid och det är hög tid att en utredning tillsätts.

5.3 AI och e-fakturan

Det är knappast någon som missat AI:s intåg i vår omvärld. AI influerar nästan all teknikutveckling som sker just nu, oavsett område. Inom ekonomidomänen finns flera användningsområden för AI där man helt kan ersätta manuella moment som utförs idag med

AI-assisterad automatisering.

För ekonomirollen hos ett företag innebär det att många repetitiva moment kommer kunna

²³ <https://www.digg.se/download/18.129a4fef1939e2e1c1f22a52/1675860922174/hemstallan-e-faktura.pdf>

²⁴ <https://www.regeringen.se/faktapromemoria/2023/01/202223fpm37/>

²⁵ <https://www.dn.se/ekonomi/bedragerierna-har-kostat-staten-fem-miljarder-expert-varnar-for-nasta-vag/>

²⁶ https://www.storecove.com/blog/en/e-invoicing-mandates-coming-in-2023/?unbounce_brid=1699614159_3269897_97a18031bcef7a948044d8190cfaa2e5

automatiseras. De dagliga arbetsuppgifterna går från att idag innehålla aktiv databehandling och registrering, till att i stället hantera avvikelser som AI:n har identifierat och stötta verksamheten med insikter och prognoser för framtiden.

E-faktura + AI = sant

E-fakturer och AI passar väldigt bra ihop av sin natur. E-fakturer är data i strukturerade format där information på fakturan har sin avsedda plats. För en AI är strukturerad data bland de bästa källorna till information för upplärning. Det är snabbare och effektivare att hantera jämfört med en pappersfaktura eller PDF där AI:n först behöver tolka och analysera innehållet. Att få informationen färdigstrukturerad i e-fakturan ökar dessutom noggrannheten i en AI-modells beräkningar, vilket minskar antal fel och påskyndar inlärningsprocessen för AI:n att ta korrekta beslut.

Var kommer AI in i ekonomiprocessen?

Inom ekonomidomänen är användningsområden för AI nästan obegränsat och bara fantasin sätter stop för möjligheterna. Man kan förenklat dela upp användandet av AI i ett antal områden där e-fakturan förbättrar förutsättningarna för flera av dessa:

- **Automatisering**
Många av de moment som idag utförs manuellt kan i en snar framtiden komma att hanteras av en AI. Tittar vi exempelvis på leverantörsfakturaflödet kan de flesta moment automatiseras: tolkning, registrering och bokföring av fakturan, matchning mot inköpsorder, attestflöden och betalningsrutiner. Det som blir kvar för en ekonom att hantera blir de avvikelser som uppstår som inte AI:n kan hantera. Strukturerad data i e-fakturer minskar antal fel och avvikelser som kan uppstå jämfört med andra fakturasätt.
- **Analys och insikter**
AI kan analysera stora mängder data och simulera utfall vid förändringar i verksamheten. Detta kan användas som stöd för ekonomen i sin roll för att coacha verksamheten utifrån företagets ekonomiska mål.
- **Säkerhet**
E-fakturer i kombination med AI kan förbättra säkerheten och minska bedrägeriförsök. E-fakturans strukturerade format ger bättre förutsättningar för en AI att identifiera misstänkta faktureringsmönster och kan snabbt upptäcka och flagga avvikelser i t.ex. betalningsuppgifter eller onormala fakturabelopp. Detta utöver e-fakturans naturliga egenskaper där avsändare i stor utsträckning är verifierade och godkända avsändare i e-fakturanätverken.

Visma Spcs skriver i sin branschrapport från 2023 ²⁷ att AI behöver bränsle. För att maximera nyttjande av AI behövs data. Ju mer data, desto mer kan AI kan uträtta. Digitala transaktioner och e-fakturer innehåller säkerställd information i betydligt större mängder än till exempel en PDF-faktura, PDF:er, scannade och tolkade underlag är inte digitala. I en intervju med Stefan Anjou, som är Co-founder, COO och CTO på Atmoz, poängterar Stefan vikten av digitala transaktioner för att fullt ut kunna använda AI-baserade produkter som Atmoz. Träffsäkerheten och precisionen för klimatrapportering i deras produkt blir så pass mycket bättre när företaget och byrån maximerar antalet e-fakturer.

5.4 Vad händer i Europa

De senaste åren har det fattats många beslut om regler kring, men även mandat på e-faktura

²⁷ https://vismaspcs.se/contentassets/21e0ab4194cf4e2cb05e8a7f71d1b1cc/branschrapporten_2023.pdf

runt om i Europa. Även om framhållandet av Peppol och EN16931 är dominerande, så finns det många lokala initiativ som tyvärr försvårar för ett enkelt införande i organisationer som är aktiva i flera länder. Andra faktorer som påverkar införanden är branschspecifika krav och historiska befintliga flöden som i vissa industrier är omfattande.

Continuous Transaction Controls

Allt fler länder beslutar om olika former av realtidsrapportering av fakturainformation även kallat CTC (Continuous Transaction Controls). Metoden ger staterna betydligt mer, och mer aktuell, information och ger en bättre kontroll över att skatter betalas korrekt och väntas stävja den svarta marknaden betydligt. Införandet av CTC skiljer sig dock åt både i teknik, format och utruilning. Nedan är ett antal exempel på länder med aktiva CTC-projekt:

- Italien: Ett av de första länderna i Europa att införa ett omfattande CTC-system och kör i produktion sedan 2019 med väl dokumenterad positiv effekt.
- Frankrike: Håller på att införa ett avancerat system med e-faktura och olika typer av rapporteringar, baserat på en s.k. "5-corner model". Införandet planeras att ske mellan andra hälften av 2026 och 2027.
- Rumänien: Från 2024 har landet ett CTC-system i drift där fler och fler transaktionstyper faller inom obligatorium att använda systemet.
- Polen: Står i begrepp att införa ett CTC-system men fick skjuta på produktionssättningen från 2024 till 2026 av olika skäl men beslut, format och infrastruktur ska vara på plats även om justeringar förväntas.

Harmonisering?

Även om EU-förordningen VAT in the Digital Age (ViDA) stipulerar harmoniserade regler gällande i vart fall gränsöverskridande transaktioner, är detta inget som kommer att krävas direkt från ikraftträdande. Detta öppnar för risken att länder kan komma att inledningsvis fortsätta med sina regionala införanden. Länder som redan 2024 hade egna system i bruk har dessutom rätt att behålla dem till 2035, och möjligen även längre om det visar sig att de ViDA-gemensamma reglerna inte är funktionella. Detta riskerar att leda till en ökad administrativ börda för företag som verkar i flera länder då de måste anpassa sig till dessa nationella krav. Samtidigt får det anses sannolikt att de länder som inför nya system efter att ViDA antagits ser till att dessa ligger i linje med ViDA redan från start. Dock finns det även under ViDA relativt stora möjligheter för länder att ha lokala format eller varianter av EN för lokala transaktioner. Detta riskerar att även fortsättningsvis leda till diversifierade krav för företag med verksamhet i flera EU-länder.

Nedan är ett antal exempel på länder som är på gång att införa e-faktura och/eller rapporteringssystem:

- Tyskland: Krav på att kunna ta emot fakturor som följer den europeiska normen EN16931 från 2025. Format och kommunikation lämnas till parterna att besluta om, vilket medför viss osäkerhet på marknaden. 2027 förväntas det bli obligatoriskt att även utställa e-faktura. En CTC-komponent i form av realtidsrapportering väntas införas som ett nästa steg, i linje med ViDA, men det finns ingen reglering i dagsläget för CTC.
- Belgien: Obligatorium för företag att sända och ta emot fakturor, som utgångspunkt via Peppol, införs från 2026. Krav på realtidsrapportering av fakturadata förväntas införas i ett nästa steg, i linje med ViDA, men det finns ingen reglering i dagsläget för CTC.
- Storbritannien: Har just påbörjat diskussioner kring ett införande av mandat för e-fakturer och/eller realtidsrapportering, för att stävja ett växande skattegap.

Att ViDA nu är antagen innebär förhoppningsvis att de harmoniseringar som ViDA-beslutet

beskriver kommer att påbörjas på nationell nivå redan före 2030, och på så vis göra det enklare för företagen att uppnå effektivitetsförtjänster genom digitalisering och automatisering, och att ViDA inte får en bromsande effekt på pågående investeringar i IT lösningar. För att underlätta övergången till e-faktura och CTC är det viktigt att företag och offentliga myndigheter samarbetar och delar med sig av sina erfarenheter. Utvecklingen av gemensamma europeiska plattformar och standarder kan också bidra till en smidigare övergång för alla inblandade parter.

Sverige i förhållande till omvärlden

Sverige har hittills intagit en mer avvaktande hållning när det gäller obligatorisk e-fakturerings och realtidsrapportering av fakturadata (CTC). I dagsläget är Peppol etablerat som standard för elektronisk fakturerings inom den offentliga sektorn, och det pågår diskussioner om att utvidga användningen men beslut saknas vilket bromsar e-faktura-utvecklingen i landet. För svenska företag som är verksamma internationellt är det därför viktigt att hålla sig uppdaterade om förändringar i regelverken och säkerställa att deras faktureringsystem är flexibla nog att hantera olika nationella krav.

Enligt en undersökning från Pagero 2024²⁸ uppger 80% av de 430 intervjuade företag att de är positiva till ett lagkrav gällande e-faktura. I en motsvarande undersökning hösten 2023 var motsvarande siffra 66%

6 Rekommendationer

För att uppnå målet om 80% e-fakturerings i Sverige till 2030 föreslås följande åtgärder:

- **Öka medvetenheten:**
 - Skapa debatt riktade till både offentlig och privat sektor för att öka medvetenheten om fördelarna med e-fakturerings, till exempel kostnadsbesparingar och effektiviseringar.
- **Förenkla lagkrav och reglering:**
 - Offentlig sektor bör visa vägen och själva skicka e-fakturerings i större utsträckning till SME-företag. Vi måste skapa förutsättningar för Sveriges företag och offentlig sektor att skicka och ta emot e-fakturerings på ett enkelt och naturligt sätt.
- **Samarbeten:**
 - Organisera samverkan mellan myndigheter, beslutsfattare, offentlig förvaltning, operatörer, systemleverantörer och företagsorganisationer.
- **Utveckling av gemensamma europeiska plattformar och standarder:**
 - Stöd den gemensamma utvecklingen av europeiska plattformar och standarder för att underlätta övergången för alla inblandade parter.
 - Dessa åtgärder syftar till att främja effektiv digitalisering och automatisering, och att undvika negativa effekter på pågående IT-investeringar.

Varje faktura räknas! - Sveriges företag måste bidra till en hållbar ekonomi. Det jag skickar ska någon annan kunna ta emot elektroniskt.

²⁸ <https://www.pagero.com/se/nyhetsrum/fyra-av-fem-foretag-positiva-till-lagkrav-om-e-faktura>

7 Referenslista

1. Nordic Smart Government . https://nordicsmartgovernment.org/sites/default/files/2021-09/Implementation_plan.pdf
2. <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/e-handel/lag-forordning-och-foreskrifter/for-dig-som-ar-leverantor-till-offentliga-aktorer#:~:text=Nej%2C%20en%20PDF%20faktura%20%C3%A4r,behandla%20den%20automatiskt%20och%20elektroniskt.>
3. https://www.foretagsregistret.scb.se/Rakna?RakneTyp=RAKNA_FORETAG
4. <https://www.tillvaxtanalys.se/statistik/nystartade-foretag.html>
5. <https://tillvaxtverket.se/download/18.68b4e40194d8699db69d90c/1739279814401/%C3%85tg%C3%A4rder%20f%C3%B6r%20%C3%B6kad%20anv%C3%A4ndning%20av%20elektroniska%20fakturor-slutrapport.pdf>
6. <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/e-handel/uppfoljning-av-myndigheternas-e-handel>
7. Kartläggning av bruk av elektronisk faktura
https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/rapporter/o-e-rapport-2020-3_7-elektronisk-faktura.pdf
8. <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/e-handel/lag-forordning-och-foreskrifter/for-dig-som-ar-leverantor-till-offentliga-aktorer>
9. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0055&from=HR>
10. https://sfti.se/sfti/kurserochstod/handledningar/efaktureringsoffentligsektorrrattsreglerat_tbeakta.46357.html
11. Lag, förordning och föreskrifter | Digg
12. <https://nordicsmartgovernment.org/roadmap>
13. <https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/rapporter/o-e-rapport-2020-37-elektronisk-faktura.pdf>
14. <https://vismaspcs.se/nyhetsrum/revolutionerande-effektivitetsvinster>
15. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181277-om-elektroniska-fakturor-till_sfs-2018-1277/
16. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1870>
17. <https://sfti.se/sfti/standarder/peppolbisehandel/peppolbisbilling3.49021.html>
18. [https://sfti.se/FAQ_\(Finns_det_lagkrav_som_upphandlande_organisationer_måste_följa_vid_utgående_fakturering?\)](https://sfti.se/FAQ_(Finns_det_lagkrav_som_upphandlande_organisationer_måste_följa_vid_utgående_fakturering?))
19. <https://tillvaxtverket.se/download/18.68b4e40194d8699db69d90c/1739279814401/Åtgärder%20för%20ökad%20användning%20av%20elektroniska%20fakturor-slutrapport.pdf>
20. http://www.nea.nu/wp-content/uploads/2012/07/NEA_Enskilda-Firmors-möjlighet-till-80-e-faktura-2024.pdf
21. https://vismaspcs.se/contentassets/21e0ab4194cf4e2cb05e8a7f71d1b1cc/branschrapporten_2023.pdf
22. <https://www.digg.se/download/18.129a4fef1939e2e1c1f22a52/1675860922174/hemstallan-e-faktura.pdf>
23. <https://www.regeringen.se/faktapromemoria/2023/01/202223fpm37/>
24. <https://www.dn.se/ekonomi/bedragerierna-har-kostat-staten-fem-miljarder-expert-varnar-for-nasta-vag/>
25. https://www.storecove.com/blog/en/e-invoicing-mandates-coming-in-2023/?unbounce_brid=1699614159_3269897_97a18031bcef7a948044d8190cfaa2e5

26. https://vismaspcs.se/contentassets/21e0ab4194cf4e2cb05e8a7f71d1b1cc/branschrappor-ten_2023.pdf
 27. <https://www.pagero.com/se/nyhetsrum/fyra-av-fem-foretag-positiva-till-lagkrav-om-e-faktura>
- Kartläggning av bruk av elektronisk faktura
[https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/rapporter/o e-rapport-2020-37-elektronisk-faktura.pdf](https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/rapporter/o-e-rapport-2020-37-elektronisk-faktura.pdf)